

Camerakeuze; compact-, systeem- of spiegelreflexcamera

De markt wordt overspoeld met camera's; veel verschillende systemen, merken en types. Logisch dat de beginnende fotograaf zich afvraagt welke camera voor hem/haar de juiste keuze is. In dit artikel probeer ik wat aandachtspunten te benoemen die jou kunnen helpen bij de keuze.

De perfecte camera bestaat niet; wat voor de één een te grote camera is, is voor de ander een te kleine. Wat de ene fotograaf zwaar vindt, wordt door de andere fotograaf te licht bevonden. Ga je ermee op reis, wil je objectieven wisselen etc.; allemaal punten die afhangen van het gebruik en de persoon die de camera gaat gebruiken.

Ik ga de drie soorten camera's één voor één behandelen en probeer wat voor en nadelen te benoemen. Ik heb uiteraard zelf ook een voorkeur maar ik probeer die zoveel als mogelijk niet mee te laten spelen. Ik zal de overwegingen noemen die ik maak en dan moet je zelf maar bekijken of de argumenten die ik noem voor jou van belang zijn.

De compactcamera

De meest kenmerkende eigenschap van de compactcamera is het feit dat het objectief niet gewisseld kan worden. Dit betekent dat je- voor je overgaat tot de aanschaf van een compactcamera - heel goed moet weten of het objectief van de camera wel geschikt is voor jouw doel. Wil je vogels gaan fotograferen of paddenstoelen? Ga je veel binnenhuis fotograferen of meestal buiten? Dat kan voor de keuze van het objectief nogal wat uitmaken! Kies je een camera dan kan je achteraf behoorlijk spijt hebben van de aanschaf als het objectief niet past bij jouw plannen. Dit nadeel hebben zowel een spiegelreflex- als een systeemcamera niet; hiervan kunnen de objectieven gewisseld worden. Vaak worden de compactcamera 's voorzien van objectieven met een groot bereik waardoor ze voor veel soorten fotografie te gebruiken zijn. Dit zijn meestal niet de beste objectieven....

Een tweede eigenschap die meestal van toepassing is op de compactcamera - de naam zegt het al - is het kleinere formaat en gewicht van de camera. Voor de reizende fotograaf is een kleine en lichte camera uiteraard heel wat prettiger dan een grote en zware camera. In dit opzicht zijn de compactcamera 's meestal in het voordeel. Niet altijd overigens, want de grotere compactcamera 's - die qua mogelijkheden bijna gelijk zijn aan de spiegelreflex- of systeemcamera's, deze worden ook wel bridgecamera's genoemd - zijn vrijwel gelijk van omvang en soms zijn ze zelfs groter en zwaarder dan sommige kleine en lichte spiegelreflex- of systeemcamera's.

Het kleinere formaat is niet alleen een voordeel; doordat de camera kleiner is, is er minder ruimte op de camera voor knoppen. Sommige instellingen wil je makkelijk kunnen aanpassen aan jouw wensen, zeker als je niet wilt fotograferen op de automaat. Bij een compactcamera betekent dit dat je die aanpassingen moet doen door het menu van de camera 'in te duiken' en daar de instellingen te wijzigen. Ook het handmatig scherpstellen is bij compactcamera 's vaak een moeizaam proces. Tijdens de fotografiecursussen die ik geef merk ik dat dit aanpassen van de camera instellingen veel meer moeite kost bij een compactcamera dan bij een spiegelreflex- of systeemcamera. Dit vertraagde zoveel dat ik tegenwoordig geen compactcamera 's meer toelaat tot mijn cursussen. Het kost de cursisten gemiddeld ook veel meer moeite om hun camera onder de knie te krijgen. Wil je van fotograferen jouw hobby maken dan adviseer ik beslist om de compactcamera 's in de winkel te laten liggen!

De beeldkwaliteit van camera's - en dus ook van compactcamera 's - is de laatste tien jaar enorm toegenomen. Dat betekent dat je met een compactcamera zeker ook goede foto's kunt maken, zeker overdag bij voldoende licht. De kleinere sensor van de compactcamera zal doorgaans een iets lagere beeldkwaliteit geven dan de grotere sensor van de spiegelreflex- of systeemcamera. In het algemeen geldt; hoe groter de sensor, des te beter zal de beeldkwaliteit zijn. Fotografeer je veel binnen? Kijk

dan of de camera een aansluiting heeft voor een extra flitser. De flitsers die op de camera's - ongeacht welk type - zitten zijn meestal onvoldoende om bij moeilijke lichtsituaties mooie resultaten te krijgen.

Als je een compactcamera koopt is het aan te raden om er één aan te schaffen waarbij er gefotografeerd kan worden in RAW. Dit geeft bij het fotobewerken extra mogelijkheden om de foto te verbeteren/corrigeren.

Een compactcamera biedt niet de mogelijkheid om door het objectief te kijken naar hetgeen je wilt gaan fotograferen. Je moet naar een scherm achterop de camera kijken of, als je een duurdere compactcamera aanschaft, naar de elektronische viewfinder. De laatste lijkt op de normale zoeker, maar is in feiten een hele kleine monitor. Het heeft veel voordelen om een compact aan te schaffen met een elektronische viewfinder omdat je bij zonnig weer weinig tot niets kunt zien op het scherm achterop de camera. Kijk je door de zoeker dan bedekt het oog de zoeker en kan je wel zien wat je gaat fotograferen en met welke camera instellingen.

Compactcamera's zijn er in bijna alle prijsklassen. Van zeer goedkoop tot extreem duur. De duurdere compactcamera's richten zich op enthousiaste hobbyfotografen en professionals, die wel een goede kwaliteit eisen maar niet met een grote of zware camera kunnen of willen werken. Lees testen alvorens over te gaan tot de aanschaf van een camera. Dat geldt overigens voor alle typen camera.

De spiegelreflexcamera

De spiegelreflexcamera is meestal groter dan de compactcamera en in de meeste gevallen ook zwaarder. Als je een spiegelreflexcamera mee wilt nemen dan redt je het niet met een heuptasje, je zult dan minstens een schoudertas moeten gebruiken. Liefhebbers van een actieve reisvakantie zullen om deze reden nogal eens kiezen voor een compactcamera.

Voor de meeste andere fotografen biedt een spiegelreflex een aantal belangrijke voordelen ten opzichte van een compactcamera. In de eerste plaats is het gebruikersgemak veel groter doordat de belangrijkste functies te bedienen zijn door het indrukken van - of draaien aan - een knop aan de buitenkant van je camera. Dit is vooral voor beginnende fotografen belangrijk; er komen al genoeg nieuwe dingen op jouw pad, je hebt geen behoefte aan gezocht binnen menu's van een camera om iets naar jouw wens in te kunnen stellen.

De beeldkwaliteit van een spiegelreflex is doorgaans beter dan die van een compactcamera. Voor een deel komt dit door de veel grotere sensor, maar ook de kwaliteit van de objectieven speelt hierbij een rol. Je kunt de kwaliteit van jouw objectieven mee laten groeien met jouw eigen groei als fotograaf. Je begint met een standaard objectief en kunt later een beter - en duurder - objectief kopen om mooiere resultaten te bereiken. Bovendien kan je het objectief aanschaffen dat past bij jouw fotografische interesse.

De camera biedt ook de mogelijkheid om te fotograferen in het RAW formaat, maar er kan ook gefotografeerd worden in Jpeg of zowel RAW als Jpeg.

Bij een spiegelreflexcamera kijk je door de zoeker - via een ingebouwde spiegel - door het objectief naar het onderwerp dat je wilt gaan fotograferen. Hierdoor heb je geen last van schermen waarop bij zonnig weer niets te zien is en dat werkt wel zo makkelijk. De nieuwere spiegelreflexcamera's bieden daarnaast ook live-view aan; je hebt dan net als bij een compactcamera de mogelijkheid om het scherm aan de achterzijde te gebruiken om te zien wat je gaat fotograferen. Overdag dus vaak niet goed bruikbaar, 's avonds en 's ochtends heeft het meerwaarde. Voor een spiegelreflexcamera kan dit nuttig zijn als je wilt fotograferen bij hele slechte lichtomstandigheden zoals nachtfotografie. Je kunt met een spiegelreflexcamera werken met sluitertijden die oplopen tot 30 seconde of zelfs nog langer als je de bulb-stand gebruikt. De bulb-stand ontbreekt helaas op de meeste compactcamera's. Wil je 's nachts fotograferen of werken met speciale filters dan heb je die bulb-stand vaak nodig.

Alle spiegelreflexcamera's bieden de mogelijkheid om een extra flitser te monteren. Deze optie is bij een compactcamera meestal afwezig, alleen de high-end compactcamera's bieden deze mogelijkheid. Deze mogelijkheid is heel belangrijk als je veel binnen fotografeert, maar biedt ook veel creatieve mogelijkheden. Ik zou geen camera meer aanschaffen waar geen aansluiting voor een externe flitser op zit.

Spiegelreflexcamera's zijn er ook in alle prijsklassen. De kwaliteit van de meeste instap spiegelreflexcamera's is verrassend goed! Voor een beginnende fotograaf biedt een dergelijke camera meer dan genoeg. Heb je objectieven aangeschaft en wil je een camera uit een duurdere prijsklasse dan kan je in beginsel jouw objectieven gewoon weer gebruiken. Een investering in goede objectieven blijft dus zijn waarde houden! Uiteraard moet de nieuwe camera van hetzelfde merk en type zijn.

De systeemcamera

De systeemcamera is qua eigenschappen een mix van een compactcamera en een spiegelreflexcamera. De systeemcamera biedt wel de mogelijkheid om objectieven te wisselen maar je kunt niet door het objectief naar het te fotograferen object kijken. Bij een systeemcamera is de spiegel uit de camera verwijderd en vervangen door een elektronische viewfinder. Doordat de spiegel is verwijderd kan de body van de systeemcamera iets kleiner en lichter zijn dan die van de spiegelreflexcamera. Dit is belangrijk voor diegenen die een kleiner en lichtere camera willen gebruiken. De systeemcamera heeft in dit opzicht dus het voordeel van de compactcamera. Toch zijn de meeste systeemcamera's groter dan compactcamera's.

Hier hoort helaas ook een belangrijk nadeel bij; door de kleine afmeting van de body is er minder ruimte voor knoppen en moet de gebruiker dus vaker het menu in. Zitten er wel veel knoppen op de camera - sommige high-end systeemcamera's bieden dat - dan toetst de gebruiker vaak onbewust een knop in zonder dat dit de bedoeling is. Een kleine camera is alleen fijn tijdens transport, niet tijdens gebruik!

Daar komt nog een extra aandachtspunt bij. De elektronische viewfinder en het scherm op de achterzijde van de camera gebruiken relatief veel stroom. Door de kleinere body kan er in de camera een minder grote accu. Je hebt dan dus de combi van een stroom vretende camera en een accu die niet veel stroom kan leveren. De oplossing voor dit probleem wordt gevonden in een extra accupack die onder de camera kan worden geschroefd. Daar kunnen dan twee (extra) accu's in worden gestopt zodat je altijd voldoende stroom hebt. Helaas is dan zowel het formaat van de camera als het gewicht weer op het niveau van een spiegelreflexcamera....

Heb je kleinere handen of wat minder kracht in je handen dan is een systeemcamera wellicht de betere keus. Qua afmeting is er ook nogal wat verschil tussen de verschillende merken en typen. De systeemcamera's van Olympus zijn heel erg klein, ik kan daar niet goed mee werken. Een kennis van mij - met veel slankere vingers - juist weer wel. Het is natuurlijk ook iets persoonlijks. Veel vrouwelijke cursisten vinden de topmodellen van de bekende spiegelreflex merken veel te zwaar om mee te werken.

Een belangrijk voordeel van de systeemcamera ten opzichte van de compactcamera is de mogelijkheid om objectieven te wisselen. Je kunt de objectiefkeuze dus af laten hangen van jouw fotografische interesse. Maar bovendien kan je bij een systeemcamera ook heel goed handmatig scherpstellen. Handmatig scherpstellen is bij compactcamera's een ramp. Je kunt niet aan het objectief draaien maar moet via het scherp of een hendel scherpstellen. Dit werkt verschrikkelijk.

Qua mogelijkheden om accessoires op de camera te monteren zit de systeemcamera op hetzelfde niveau al de spiegelreflexcamera. Op dit moment is het mogelijk om vele accessoires te huren voor spiegelreflexcamera's - bijvoorbeeld een teleobjectief als je een week op safari gaat - en dit is voor systeemcamera's nog niet voorhanden. Maar dit kan morgen anders zijn; de vraag dicteert het aanbod.

De beeldkwaliteit van systeemcamera's hangt sterk af van de sensor die in de camera is gestopt. Er zijn systeemcamera's die een kleinere sensor hebben dan de gemiddelde spiegelreflexcamera maar er zijn ook systeemcamera's met een full-frame sensor. Er zijn zelfs middenformaat systeemcamera's, die hebben een nog grotere sensor en dus een nog betere beeldkwaliteit. Daar hangt dan ook een heel speciaal prijskaartje aan...

Wat de prijzen van systeemcamera's betreft; deze verschillen niet al te veel van de prijzen van spiegelreflexcamera's met dezelfde mogelijkheden. Alleen de instapmodellen zullen iets hoger geprijsd zijn.

Conclusie

Zoals je hebt kunnen lezen heeft elk van de typen camera's zijn eigen voor- en nadelen. Welke daarvan voor jou van belang zijn kan je het beste zelf bepalen. Ik kan je wel een beetje sturen.

Een compactcamera heeft voornamelijk zijn geringe gewicht en afmeting als voordeel. Dit zijn belangrijke punten voor diegenen die een camera mee willen nemen op een actieve vakantie of juist zonder veel te moeten meenemen een stedentrip willen vastleggen. Voor de rest stuit je snel op de beperkingen van de camera. Wil je van fotograferen jouw hobby maken dan moet je deze camera niet aanschaffen, of hooguit als camera 'voor erbij'.

De spiegelreflexcamera biedt veel meer gebruiksgemak, mogelijkheden en fotokwaliteit. Ben je veeleisend qua beeldkwaliteit en/of wil je alle fotografische mogelijkheden openhouden dan ben je met een spiegelreflexcamera zeer goed voorzien.

De systeemcamera scoort beter dan de spiegelreflex met betrekking tot de afmeting en gewicht. Echter op het moment dat je de camera uit de tas haalt stuit je op de beperkingen die voortkomen uit die kleine afmeting. Meer het menu in, last van knoppen die onbedoeld worden aangeraakt. De mate waarin dit speelt verschilt per type, dus check dat altijd voor je tot de aanschaf overgaat. De beeldkwaliteit van de systeemcamera zit ongeveer op hetzelfde niveau als dat van de spiegelreflexcamera.